

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De agno pascali [et] dieb[us] azymoru[m] ca. xxv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

qui ingressus greciā vrbē ḡdidiſt, quā voca-
uit acē, q̄ postea dicta ēathene, quā qdā grec
coꝝ diadas, qdā ortomenā dixerūt. Qui di-
c̄ ē diff̄es. Et est nōm̄ egyptiū, qd latine
dī q̄s dihom̄o, v̄l q̄ tradidit grec̄ m̄rimoni
v̄z m̄. z femie, vt ait p̄p̄el̄ troḡ v̄l b̄cor
por, v̄l p̄pter p̄ceritate stature, v̄l p̄ virū im
m̄estate, v̄l p̄ peritia v̄triusq; ligue quā ha-
buit grec̄ et egyptie, sub q̄ prūno nata ē iār
ce oliua. Credit etiā eadē tēpestate egressus
dionyſi, bacch̄ q̄ argos ḡdidiſt, v̄l v̄ne
grec̄ dedit. Dic̄ etiā dilnūiū ī tessalia factū
sub deucalio, z scendū īb̄ p̄hetōte circa tpa
moysi, z sub eo hercules antheu yicit, ericto
ni fili vulcani currū, z troil̄ p̄m̄ q̄drigaz
tūrisse ferunt. Egypti p̄us meiraīm, p̄ ae-
rea, ab egypto rege summerso egypti oīcia ē.
Lacedemoni fili semelēs lacedemoniā dali-
dit, tantus triopales bū. Epidaur⁹ ḡdita et
corinθ⁹, q̄ p̄p̄ ephyra, isis fīm̄ q̄sdā et the-
leno epaphū genuit, q̄ mēphūm̄ ḡdidiſt, cū ī
scđa egypto rēgret. Sane deemnās dñs pla-
gā q̄ restabat, ait Ingridar ī egyptū, z mo-
rietur om̄e p̄mogenitū a p̄mogenito phara-
onis, v̄sq; ad p̄mogenitū ancille q̄ ē ad mo-
lā, etiā p̄mogenita pecor. Apud vos ho nec
mutiet canis z petetis vasa preciosa ab egypti
p̄is z dabūt vobis.

Dediebo azymorū z agno pascali
Caplin, XXV.

Terum dixit do-

i min⁹ ad moysē. D̄cis iste erit vo-
bis p̄m̄ ī mēsib⁹ anni. Hic ē ap̄il
id est lunatio ap̄ill̄, q̄ in marcio sepe incho-
at. Hic dī ab hebreis nissā, ap̄d egyptios par-
muti ap̄d macedones xatt̄. Voluit quippe
dñs indeos a ceteris natiōib⁹ differre sicut re-
ligiōe z charactere circūcisiōis, ita z t̄pl̄ rōne
Rhomani ē ex traditōe nume p̄p̄ili p̄mū
mēsem ponūt ianuariū, q̄ tūc incipit sol ascē-
dere post solsticiū hyemale, arabes inchoant
annū post solsticiū estiū. Cōgruētus v̄dēf
fieri ab hebreis ī marcio, in q̄ z mūd⁹ ḡdīt⁹ le-
git. In ap̄illi ḡ ceremoniali differit a nobis
ī tpali quenū nobiscū. Et adlecit dñs De-
cima die mēsib⁹ hui⁹ tollet dom⁹ queq; agnū
vel si nō poterit agnū, saltē hedū. Q̄ si nō suf-
ficiet numer⁹ dom⁹ ad cūm̄ agnī, assumet dī
domo vicina domūsue iuxta numer⁹, alarū
que sufficiat ad cūm̄ agnī, z erit mascul⁹ anni⁹

culus, ī vni⁹ anni sine macula, nō quidē vels
leris, sed corpis, qd̄ in levitō determinat. Si cecū fuerit si fractū, z c̄, z sumptū dī grege
seruabitis cū in domo v̄sq; ad, xiiij, diē, z im-
molabit eū oīs multi-
tudo filiorū, isrl̄ queq;
Per, x, lunā, al's, xiiij
inuit q̄ agnū q̄ tolle
bat significabat alio
qd̄ eternū. Sic em̄
dī luna q̄rta die crea-
ta q̄si fuerit p̄ma die
mūdi, xj, z ante mun-
dū, x. Aut qd̄ q̄, x
capita erāt in clivni
us agnū. Bñ attēdas
h̄, q̄ luna fuit crea-
ta q̄rta feria z eo die
xiiij, z sic tertia feria
fuit, xiiij, secunda feria
xij, p̄ma feria, xj.

Caput cū intellē-
nis vorabitis z pedib⁹. Siquid residuū fue-
rit igni cōburetis, q̄ vt ait Joseph⁹, crema-
tū surisū ferri soleat, z eleuatio ignis, eleuatio
ab eis peltis q̄ vastauit egyptios signit, nec
comeder de eo incircūcūsus. De mō etiam co-
medendi ait. Renes vestros accingetis, cal-
clamētē habētes in pedib⁹, tenētes baculos
ī manib⁹, os nō frangetis, nec dī carnib⁹ foras
mittetis, z comedetis festināter. Est em̄ phas-
se, ī transit⁹ dñi. Dic̄a est aut̄ nox illa trāslū
quia transiūt ī ea angelus per egyptū per
cutiēs p̄mogenita ab hoīe v̄sq; ad pecus, z
trāslūt sup̄ tecta hebreoz, linita vel illita san-
guine. Et aggressus est isrl̄ iter trāseundi ab
egyptio. Iteruq; ait dñs. Dile hūc habebitis
solemne z in monumentū in generatiōib⁹ ve-
stris cultu sempiterno. Septē diebo azyma
comedetis, p̄ma dies erit sc̄ā z venerabilis
sisl̄ z septima. Nihil oīis facietis in eis, ex-
ceptis his q̄ ad' vescēdū p̄thēt. Pater q̄ me-
dñs diebo poterāt opari. Ex h̄ etiā p̄z, q̄ sab-
batū erat eis solēnius quis festo q̄ntū ad oī
uni. in q̄ nec ad vescēdū l̄ opari. Inde potu-
it esse, q̄ mulieres ī ip̄o die solenni paſce po-
tuerūt parare vnguēta ad vngendū dñm: qd̄
sabbato nō licuissit. In ezechiele festū ī pri-
ma die ap̄ill̄ legit, z in, viij, quod nō hic. Et
egressū filiū isrl̄ fecerūt sicut p̄cepit dñs moysi
z aaron z p̄gregati sunt, xiiij, luna ī finibus
egypti circa ramessēn. Tamen iosephus dicit

Libri Erod.

cos congregatos, x. luna, et vix expectasse quarta decimam.

De morte primogenitorum. Ca. XXVI.

Sicutum est autem

f noctis medio, percussit dominus omnes primogenitum egypti, nec erat dominus in qua non faceret mortuus, domino forte ita, percuras te non fuisse domum absque primogenito. Opus susque pharaon dicit moysi quod nuncos ut egrede res cum oibz suis, imo et egypti virgebant eos exire. Tullit igit ppls farinam dispersam super huc ros ligata in palliis, et perierat rasa ab egypti vestibus plimam: et spoliaverunt egyptios ex pcepto domini, tamen per mercende laborum q fraudulenter erat tu ut inde fieret tabernaculum. Et erat quis, dicitur, milia virorum pedimentum absque paupibus et vulgo. Pharaon vel egyptus qui famulatus eis in nomine deinceps plagiis liberata rabili, et duxerunt secum non cessiter solo sanguis diversi generis anima ne agni victa: filios tanta multa nimis, israel dimisit.

De exitu israel de egypto. Ca. XXVII.

Sicutum est autem

f ut nullus ppter solitum adhuc iundaret terram in qua erat sepulcrum ioseph. Tenebant autem iuramento asportare ossa eius. Tunc moyses scpsit lamia aurea nomine domini tetragrammaton: qui supposita a qua supnata erat: usque duobus venient stater supra ybi erat sepulcrum. Et effodientes sustulerunt ossa quae sublata leguntur eis prophetasse forte de difficultate itineris. Tunc hebree tradidit: quod ouis et iprouiso astitit iuxta eos quae locuta est ad eos. Ob quam re duxerunt ea secum multo ipse per desertum, et dixerunt eam quae ioseph: de qua ibi. Qui deducit velut ouem ioseph. In ingressu eius eorum terremotu fecero multa templa egypti cum idolis suis corruerunt. Habitatio autem filiorum israel in egypto fuit, cccc. xxx. annos. Sed non egypti intelligend est ois incolat eorum. qui incepit a promissione abrae facta in via mesopotamie: a qua usque ad legem datam tot anni supererunt. Solis enim, c. xlviij. annis servivit israel in egypto post mortem iosephi. Quibus expletis eadem die egressa est ois multitudine de terra egypti: quod etiam mirabiliter a deo factum est. Vnde forte eadem die qua exiuit ab egypto ad peregrinandum. Et nota quod hebrei. Die qua egressi sunt, et infra. Demetote dicitur huius in qua egressi estis de egypto prima

die, scilicet azymorum, etiam supra legis dictum eius, nullus egrediat ostium domus sue usque mane. ecce contra statu legis haec. Hoc ista obseruabilis est dominio quando eduxit eos de terra egypti: et in benedictione cerei dicunt nocte educti. Forte intelligendum est nocte eductos, id, ad mane egrediendum ab egyptis nocte compulso. Profectis sunt de ramesse in sochot, nec sunt secuti eos egypti sepelientes mortuos suos. Multa etiam egyptiorum flebat penitentes: quod eis fuerat tam crudelis. Ceteri tamen fastigia quam rule rat de egypto, feceruntque subcinerices panes azymos: ex modo tamen coagulatos. His enim usi sunt, xxx. diebus. Non enim ultra sufficerunt quod tulerat de egypto: licet sub necessitate custodirent: nec eis ad satietatem vescerentur.

De sanctificatione primogenitorum.

Caplin. XXVIII.

Actus iterum do-

d minum ad moysen sacrificia misericordia primogenitum masculinum quod aperte ruelua, tam de hoibz quam de iumentis: quod percusserat primogenita egypti in liberatore eo. Et quod solos masculos per hunc sibi voluit sacrificari, dici potest non percussos nisi immaturos masculos. Vnde forte quod primogenita eorum a percussore angelo liberauerat, et haec sua erat, voluntate ut deinceps essent sua oia. Vnde quod ex officio fructu primo honoratus est deus primogenitus qui erat de filiis levius offerens nec redimebantur et seruiebant in gitter domino: primogeniti alioque offerebantur: et vice siclis redimebantur. Primo genita pecor apta ad imolandum oblata erat sacerdotum. Immudoz vero non oblata quedam redimebantur: ut primo genitum asinus que mutabatur quod per eo offerebatur, quedam nec etiam redempta occidebantur: ut primo genitum canis. Et adiecit dominus: Cum introduceremus te dominum in terram promissionis: intimab hec filiis tuis seruanda ritu sempiterno. Eratque haec signum in manu tua: et quod appensum quod ob recordationem anni oculos tuos, et scilicet hunc liberatois memoriis non altero ventre in obliuionem: quod que manu geruntur: vel anni oculos appenduntur. Quod pharisei ad litteram obseruantes in chartis hec scriberebant, et decalogum simul: et eas sinistris circulis ligabant brachiorum: et inter oculos appensabant: quas dominus in euangelio phylacteria vocat a phylacteriis thoracis.

De deserto egypti.

Ca. XXIX.

f

